

Innspill til Regjeringens digitaliseringsstrategi

Nors Sykepleierforbund (NSF) takker for invitasjonen til å komme med innspill til Regjeringens kommende digitaliseringsstrategi. Det er avgjørende at digitaliseringen i helse- og omsorgstjenesten blir tydelig presisert i denne meldingen. Helse- og omsorgstjenesten, og spesielt sykepleietjenesten, representerer svært personellintensive tjenester. Økt bruk av teknologi, blant annet til beslutningsstøtte, automatisering og nye måter å organisere tjenestene på kan øke kvalitet og frigjøre kapasitet. Eksempelvis viser erfaringene med digital hjemmeoppfølging stort potensial for gevinster, både når det gjelder kvalitet og mer effektiv ressursutnyttelse.

Helsepersonellkommisjonen, arbeidet med Nasjonal helse- og samhandlingsplan, Helseberedskapsmeldingen og Riksrevisjonen påpeker sentrale utfordringsområder og mulighetsrom når det gjelder bruk av teknologi i helsetjenesten. Kunstig intelligens (KI) tas nå i bruk, blant annet på Bærum sykehus, og har et stort potensial i tjenestene. Teknologi er nå også del av kunnskapskravene innen helseutdanningene – spesielt innenfor sykepleierutdanningen.

Riksrevisjonen påpeker i sin rapport om utnyttelse av IT-systemer i sykehus en manglende gevinstrealisering. NSF mener det er for liten vilje til å gjøre de grepene som må til for å oppnå ambisjonene og realisere gevinstene. NSF mener derfor den nye digitaliseringsstrategien må adressere behovet for midler til investeringer i praktisk digitalisering i de offentlige virksomhetene.

Et annet viktig satsingsområde er utviklingen av felles digitale plattformer som gir personell tilgang til informasjon utfra tjenstlig behov, på tvers av sektorer, nivåer, fagprofesjoner og roller i tjenestene.

NSFs viktigste innspill

Vi mener den kommende digitaliseringsstrategien må drøfte tre sentrale spørsmål:

- Hvordan kan digitalisering bidra til økt samhandling mellom sektorer, nivåer og fagmiljøer innen helse- og velferdstjenestene, mellom offentlige og private virksomheter, og mellom tjenestene og befolkningen?
- Hva er de viktigste forutsetningene for at digitaliseringen skal bidra til økt kvalitet, større tillit i befolkningen, bedre ressursutnyttelse og mer attraktive arbeidsplasser for personell? Stikkord er organisering og fordeling av roller og oppgaver, finansiering, standardisering, felleskomponenter, regelverksutvikling og involvering/samhandling.
- Hvordan skal vi bygge den digitale kompetansen, hos personell, pasienter og pårørende, som er nødvendig for å kunne hente ut gevinstene av digitalisering i tjenestene? Det vil være noen brukere som uansett opplever digitalt utenforskap, og som ikke kan nyttiggjøre seg teknologien; hvordan følger vi opp disse gruppene?

På bakgrunn av disse spørsmålene, gir NSF innspill til tiltak på følgende områder:

Kompetanse og kunnskapsutvikling:

- Kompetanseutvikling innen digitalisering og teknologi må prioriteres, både i formelle utdanningsløp og tilrettelegging for livslang læring.

- Det må etableres arenaer der teknologileverandører kan utvikle helsekompetanse.
- Det må etableres arenaer for kunnskaps- og erfaringsspredning fra piloter til skalering av løsninger.
- Det må satses på forskning og kunnskapsutvikling om sammenhengen mellom digitalisering og organisering av tjenestene.
- Det må etableres kompetansetilbud for borgerne, slik at ny teknologi i tjenestene oppfattes trygge og tilgjengelige.

Samhandling og involvering:

- Strukturering av data må erkjennes som avgjørende for å få til god tverrfaglig samhandling i tjenestene.
- Personell som sluttbrukere og borgere som tjenestemottakere må, for å redusere sårbarheten, involveres tett i utvikling og implementering av nye teknologiske løsninger.
- Vi må involvere og sikre oppfølging av de brukergruppene som opplever digitalt utenforskap, og som ikke klarer å gjøre bruk av nye teknologiske løsninger.
- Det må være incentiver til etablering av endringsledelse og innovasjonskultur i tjenestene, der nytenkning og kreativitet får større rom i oppgaveutføringen. Beslutningsmyndighet og kontrollspenn for førstelinjeledere er et naturlig sted å begynne.
- Roller, oppgaver, funksjoner og ansvar mellom ulike fagmiljøer og aktører må fordeles på en måte som bidrar til å realisere gevinstene av digitaliseringen.
- Lov- og regelverk må tilpasses slik at økt samhandling og ny ansvars- og oppgavedeling mellom ulike aktører blir enklere.
- Teknologileverandører må kobles tett på utviklingen av digitale tjenester, både på strategisk, taktisk og operativt nivå.
- Det må være en tett dialog mellom tjenesteutøvere og teknologileverandører, i alle ledd av digitaliseringsprosessene, på alle nivåer i tjenestene.
- Det må stilles krav til nasjonale (og internasjonale) standarder for samhandling, kommunikasjon og skalering på tvers av administrative, geografiske og forretningsmessige grenser.
- Det må legges til rette for økt innovasjon i offentlige anskaffelser, med utvidet markedsdialog.

Investeringer og prioriteringer:

- Det må settes av tid og ressurser til praktisk digitalisering på alle nivåer i tjenestene.
- Det må legges frem en investeringsplan med programmer og finansielle midler som gir fart på utrulling av teknologi.
- Det må etableres insentivordninger som også stimulerer til økt bruk av ny teknologi, ikke bare innkjøp. Dette må omfatte organisatoriske tiltak. Helseteknologiordningen må også få langt større ressurser for å lykkes med en nødvendig omfattende digitalisering i tjenestene.
- Digitalisering må ha et beredskapsperspektiv, der sikkerhet og sårbarhet er selvsagte komponenter.

Med hilsen

Lill Sverresdatter Larsen (sign.)

Forbundsleder

Bente Lüdemann (sign.)

Fagsjef